

Tas Latweefchu draugs.

1839. 9 Merz.

10ta lappa.

J a u n a s i n n a.

Is Aust-Indijas. Wisseem naw sinna, ka weena semme irr, ko sauz Aust-Indiju. Ta brihnum tahti no scheijeenes, eefsch Ahlias pafaulas dallas at-rohdahs. Tur preefsch ne ilga laika nomirre tai aprinki, ko sauz Driffa, kahda wezza kristiga seewa, ar wahrdu Dalimba, kurra preefsch sawas atgreeschanas ar wissu spehku un no wiffas firds sawu paganu tizzibu turreja, un bija no tahs wifsaugstakas zilts tai semme, ko sauz: Brahminen. — Sawâ dewitâ gaddâ ta tappe faderreta ar kahdu wihru, un 16tâ gaddâ winna apprezzejahs; jo tannî semme tee zilweki dauds drihsak leeli usaug, ne kâ zittâs aukstakâs semmes, un tapeh; ar' drihsak apprezzejahs, ne kâ pee mums to mehds darriht. Bet winnas wihrs nomirre drihs, un atstahje winnai weenu meitu, kas ar' jaw dewitâ gaddâ tilke isprezzeta. Peh; tam peenehme winna sawu brahta=dehlu par sawu paschu, un kad schis bija usaudsis un apprezzejees, atdewe ta tam wissu sawu mantu un mahjas-buhfchanu, jo winna ne gribbeja wairs us preefschu ar pafauligahm leetahm puhletees, bet ween us to gabdaht, ka ta sawu dwehfeli warretu isglahbt. — Tai semme irr dauds elka-deewi; weenu no teem sauz: Wischnu, un kad to ihsteni gribb gohdinaht, tad wajjaga usnemt winna 24 liffumus jeb fohlischanas; to darrija arri schi nabbaga seewa un apfohlija, ka ta katrâ mehnefi diwi deenas ne buhschoht neds ehst neds dsert. To wigna peepildija diwi gaddus. Atkal zitteem diweem elka-deeweem, kurkus sauz: Hôrri un Lokshmi, winna apfohlija, ka ta katrâ swehtdeenâ ne neeka ne buhschoht no ehdamahm leetahm aiskahrt. No ta tas nahze, ka winna gauschi nespeh;iga un isdillufe palikka. Turklaht winna wehl dauds zittas elka-deewu kalposchanas dsinne. Weenâ mehnefi ta ikristus, kad bija uppé masgajusees, ehde netihrus rihschus. Pawissam winna pee weena kohka, ko sauz to Zulsi-kohku, sawu paganischku deewa=kalposchanu turreja; to winna apfmehreje ar lohpu=fuhdeem un dubteem un uppereje tur daschadus dahsa-auglus un ehdamas-leetas; nakri gulleja ta us salmeem, kas par ta kohka saknehm pahrlahti bija. Des tam wehl winna wiffas elka-deewu basnizâs apmekleja. Kad weht zaur wissu scho ne kahdu meeru sawâ firdi ne warreja eemantoht, tad winna usnehmahs, tahtu zellu eet us to leelu un no teem paganeem tai semme par lohti swehtu turretu uppi, kam wahrds Ganges; schè winna dauds reis' masgajahs un apschlinkoja

tohs Brahminerus, kas tur par preestereem bija. — Winna gauschi bailigi un smalki us to luhkoja, ka ta fewi ne apgahnitohs, kahdu no teem paganeem par neschkistu turretu leetu ehhdama. Zomehr ne atradde ne kahdu meeru preeksh sawas dwehfeles, winnas firds bija kà saplohfitu, to eekschfigu fwehtschanu, pehz kurras ta tik gauschi dsinnahs, winna wifs ne panahze, bet turpretti, par ko ta wifsmasak bija bihusees, winna eekritte eeksch rupja grehka. Zaur to winna jau gan drihs isfamiffeschana nahze; winnas firds ta juttahs nospeesta, ka tai leeliskam bija jafahl roudahet un brehkt. Ko buhs man darriht, ka es no sawas netaisnibas tiftu atpestita? — Nu ta pahrdewe sawu pehdigu nab-badsibu, un atdewe to teem Brahminereem un fwehteem, un kad arri tas wehl ne palihdseja, tad gribbeja ta to pehdigu leetu, ko ta wehl sinnaja, darriht. Winna apnehmahs, us teem leeleem paganu fwehtkeem, kad ta elka=deewa bilde us smaggeem wahgeem, ne no sirgeem, bet no fimtu=fimtu zilwekeem, kas ais-juhdsahs preeksh scheem augsteem wahgeem, teek apfahrt westa, appaksh teem ratteem nosiktees, ka tee winnas meesu saberstu un ta tahda wihse sawu dsih-wibu eeksch deewa=kasposchanas pabeigtu, dahmadama, ka tad teescham tapschoht isglahbta. — Us scheem fwehtkeem eedama, un gribbedama scho sawu apnemfchanu isdarriht, ta nahze us to weetu, ko saw: Thandschi. Schè dsihwoja kahds us kristigu tizzibu atgreests Brahminerus, kam wahrds bija Gøngadhør. Gørre scha mahju tai bija jaet garram; tur sehdeja winsch patlabban un lassija tohs fwehtus Deewa rakstus ar skannu balsi un dauds lauschu ap to bija fastahjuschi, bet schee to lassitaju narroja un isfnehje. Tad peegahje arri Dalimba klast, un prassija: "Kas ta par grahmatu, ko tu tur lassij?" — Weens wahrds dewe ohtru, kamehr Dalimba pasazzija, pehz ka ta ihsteni us zellu dewusees, un Gøngadhørs winnai teize, ka ta elka=bilde, kurrat ta gribboht appaksh ratteem nosiktees, wairak ne kas ne effoht, kà tiffai weens neeka blukkis, un nu winnai to wahrdu no Kristus pasluddinaja. Ne sinn, woi schis wahrds jebkurrà laikà us labbaku semmi irr krittis! Tas bija, kà weens malks, kas to degdamu flahpi dschse, tas bija uhdens tahs dsihwibas. Gøngadhørs to nomannija un tadeht Dalimbu luhdse, lai ta pee winna un winna fewas paliftu. Ta ne warreja ais-leegtees, eegahje tai mahjà, palikke tur feschas neddelas un atradde to meeru, ko ta jau tik ilgi par westi bija meklejusi. Pehz tam winna tiffa kristita, staigaja fwehtigi un deewabihjigi sawu gahjumu schinnit pasaulè un warreja ar preeku us muhschibu aiseet. — Mekslejeet rakstòs, jo tee dohd leezibu no Jesus Kristus; un kas to Kungu Jesu Kristu atraddis, tas no ta dabbu to muhschigu dsihwofchanu.

L.

Brandwihna grehki.

Pehrnejà gaddà.

6ta Novemberi Leel-Rambi-muischas faimineeks Taba Kennimees, 40 gad-dus wezjs, pilns peedsehrees brauze us mahjahm. Zekkà launi zilwefi winnu

pehdigi aplaupija, un plifku un failu atstahje wahgòs. Sirgs lehnitum us mah-
jahm gahje. Ohtrâ rihtâ fainneeze sawu wihru nofallufchu un nomirruschu at-
radde wahgòs, sehtas widdû. Peezi masi behrni palikke bes tehwa un gahdataja.

10tâ Nowemberi saldats, atstahwneeks, wahrâ Redif Karfoba, peed sehris
pa leddu eedams, noflifke Mislgrahwi pee Rihgas.

17tâ Nowemberi Balmores bekkera-selle Link eereibufchâ prahtâ eeffrehje
Gaujâ tâhdâ weetâ, fur ne bij aissallufi, un noflifke.

28tâ Nowemberi Ulbruf-muischâ kallejs Bewersdorf peed sehris pa trep-
pehm augfcham fahpdams, no pascha galla augfchpehd nogahsehs, un tif breefmigi
fadaufijahs, ka ohtrâ deenâ jau nomirre.

31mâ Dezemberi meita Lawise Karaling, 34 gaddus wezza, Uhr-Rihgas
eelê sawâs ffrandâs atrasta bes dshwibas. Ur leelu dserfchanu winna bij
panahkufi nabbadsibu, kaunu un nahwi.

S c h i n n i g a d d â.

8tâ Janwar-mehnescha-deenâ Leewes-muischas brankufsi, Jggaundòs, weens
strahdneeks, wahrâ Tenno Pettai, 35 gaddus wezss, redseja, ka diwahm leelahm
wahim stipru brandwihnu jeb spiritu nolaide. Pehz winsch peegahje un no pa-
fcha dibbena fewim wehl wiffpehdigu lahfiti isfmehehs. Labbu kohrteli dabbu-
jis, winsch taifijahs to eedsert. Gan zits strahdneeks winnu apfauze, lai ne dser-
roht, bet welti; winsch jo fahrigs wiffu kohrteli us reises eegahse rihflê. Pee-
zas stundas pehz tam winsch sawu garru islaide. Seewa ar masu behrninu pa-
likke pakkaf.

.....r.

Effi ustizzams lihds pat nahwei.

Zannî farra-kaufchanâ pee Plefkawas, furrâ preeksch wairaf kâ 300 gad-
deem Widsemmes waldineeks Walters no Plettenberg to Kreewu leelwirstu Zwan
uswarreja (Luhfo Latw. dr. 1838, 22trâ l.), atraddahs Wahzsemneeku farra-spehkâ
appaksch Plettenberga arri jauneklis, wahrâ Konrad Schwarz, pats farroga
neffejs buhdams. Kaufchanâ lohti eewainohts, tas gulleja pee semmes, ne speh-
dams wairs sawu farrogu nest, ko tak lihds schim ar gohdu bij neffis. Zadeht
fauze, lai zits gohda wihrs nahloht to panemt. Deenahje arri no ta pascha
pulka fahds wihrs, Lukas Hammerstetter, un winnam farrogu gribbeja no-
nemt; bet Konrads, to par ihstenu gohda wihru ne turredams, leedsehs, winnam
to dohd. Lukas, par to eeffaites, nozirte Konradam weenu rohku, bet schis to-
mehr wehl ar ohtru turreja zeet, un kad arri ta tappe nozirsta, tad wehl, zil
spehdams, ar sohbeem turreja, famehr islaide garru, un tâ lihds beigahm ustiz-
zams peepildija, ko tas, par farroga neffeju swehrinahts, saweem waldineekeem
bij sohlijis, jo tif, kad bija nomirris, Lukas winnam farrogu warreja nonemt nohst.

Latweeschu jauneklis, woi tewim schis stahstinsch patikke? Nu tad, kad tewim liktens friht, tehwu-semmi aisstahweht, eij un darri tà pat! Konrad Schwarz bij arri — Wissemneeks. — D. St—m.

Bezstehwu fakkami wahrdi.

9.

Kapeh; Deews tik daudsreis preeksch zilwefa paslehpjabs? — 1) lai tas eefahktu winnu peeluhgt garrà un pateesibà; 2) lai tas paleet jo pasemmigs; 3) lai tas ar Deewa schelastibas dahwanahm ne fahk leppotees; 4) lai tas fawus grehkus un fawu wahjibu atfihu, un 5) lai tas pee Jesus krusa eefahk palihgu mekleht.

10.

Deews leelas leetas padarr, un usturr zaur to paschu, ar fo winsch isphosta: Winsch fawu basnizu ustaisa zaur teem, kas winnu gribb isahrduht. Deews isklibdina, gribbes dams faweenoh; winsch leek nomirt, lai nomirris dshwotu; winsch atnemm, gribbes dams doht.

11.

Kad zilwefa behdas par wissahm grubtas tohp, tad Deews nahk ar fawu palihgu; jo tad winsch mehds libdseht, kad zilwefs wairs ne warr zeest. U. B.

Sinna, jif naudas 8. Merz-mehn. deenâ 1839 eeksch Rihges makkaja par daschahm prezzehm.

Par	Makkaja:	Subr. nauda. Rb. K.	Par	Makkaja:	Subr. nauda. Rb. K.
1	puhru rudfu, 116 mahrzinus smaggu	1 35	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 10	—	tabaka	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2 50	—	fweesta	2 50
—	ausu	— 60	—	dseltes	— 85
—	sirnu	1 25	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudfu = miltu	1 30	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudfu = miltu	2 —	—	kannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu = miltu	3 50	—	schikhtu appinu	3 —
—	meeschu = putrainu	1 70	—	neschikhtu jeb prezzes appinu	1 80
—	eefala	1 10	—	muzzu silku, eglu muzza	8 75
—	linnu = sehklas	4 50	—	lasdu muzza	8 50
—	kannepu = sehklas	1 20	—	smalkas fahls	4 25
1	wesumu seena, 30 pohbus smaggu	4 —	—	rupjas baltas fahls	5 —
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1 —	—	wahiti brandwihna, puffedegga	6 25
			—	diwdegga	8 25

Weenu fudraba rubli warreja dabduht par 353½ kapeikeem warra naudas.

Wrihw drikkeht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. C. E. Napierky.